

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

- I. Defenditur Matthaeus, apud quem pro Zacharia Jeremiam citatum esse caussantur Adversarii. Jesu praeterea addicitur Zach. 11. 12, 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

ligerent, detrahebant mihi; ego autem orabam. Et posuerunt adversum me mala pro bonis, & odium pro dilectione mea. Consiitue super eum peccatorem, & Diabolus stet a dextris ejus. Cum judicatur, exeat condemnatus, & oratio ejus fiat in peccatum: sicut dies ejus pauci, & episcopatum ejus alter accipiat: sicut filii ejus orphani, & uxor ejus vidua.

Amos 2. 6. Hac dicit Dominus, Super tribus sceleribus Israhel, & super quatuor non convertant eam: pro eo quod vendiderit pro argento Justum.

Zach. 11. 12, 13. Et appendenterunt mercedem meam triginta argenteos: & dixit Dominus ad me, Projice illud ad statuarium, decorum pretium, quo appetitus sum ab eis. Et tali triginta argenteos, & projeci illos in domum Domini ad statuarium.

qui cum tradidit, quod damnatus esset, partientia ductus retulit triginta argenteos Principibus Sacerdotum, & Senioribus dicens, Peccavi, tradens sanguinem justum. At illi dixerunt, Quid ad nos? tu videris. Et projectis argenteis in Templo, recessit, & abiens laqueo se suspendit. Principes autem Sacerdotum, acceptis argenteis dixerunt, Non licet eos mittere in Corbonam, quia pretium sanguinis est. Consilio autem initio, emerunt ex illis agrum figuli, in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus est ager ille, Haceldama, hoc est, Ager sanguinis, usque in hodiernam diem. Tunc impletum est quod dictum est per Jeremiam Prophetam dicentem, Et acceperunt triginta argenteos, pretium appetiati, quem appetiaverunt a filiis Israhel, & dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mibi Dominus.

Joh. 17. 12. Quos dedisti mihi, custodivi; & nemo ex eis periit, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur.

Act. 1. 16. Viri fratres, oportet impleri Scripturam, quam predixit Spiritus sanctus per os David de Iuda, qui fuit dux eorum qui comprehenderant Jesum, qui connumeratus erat in nobis, & fortitus est forte ministrari bujus. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniuriantis, & suspensus crepus medius, & diffusa sunt omnia viscera ejus. Et notum factum est omnibus habitantibus Iherusalem, ita ut appellaretur ager ille, lingua eorum, Haceldama, hoc est, Ager sanguinis. Scriptum est enim in libro Psalmorum, Fiat commemoratio eorum deserta, & non sit qui habitet in ea, & episcopatum ejus accipias alter.

I. CLARISSIMA illa Zachariae prædictio, ita ut à Matthæo relata est, Adversariorum petitionibus patuit. Queruntur primum Jeremiæ eam tribui ab Evangelista, cum sit Zacharia: deinde alius conceptam esse verbis apud Prophetam, aliis apud Evangelistam: demum nec sententiam congruere. Adversus ea à Christianis Interpretibus multa disputantur, quibus commemorandis superfedebimus in presentia; querelis istorum sic occurrit contenti. Verisimile primum est librariorum oscitania evenisse, ut Jeremiæ nomen extruderet nomen Zachariae. Nam cum propria nomina contrahere Librari soleant, illa Jeremiæ & Zachariae sic videntur expressissime, Ipias, Zpias: in his proclive fuit primam nominis utriusque literam permutare: nam primam in Ipias, non pusillam & brevem pingebant, quemadmodum nunc Typographi, sed productam & bene longam; primam vero in Zpias, non semper ita sinuatam & contortuplicatam, ut in libris editis hodie pingitur, sed à summo ad imum satis directam, paululum inflexam & prominentem in medio, ansulam in vertice gerentem: quæ si parum accurate notata erant, in facile degenerabat. Hæc fatebuntur, qui Graeca exemplaria versare consueverunt. Ergo apicis similitudine deluso imperito & supino librario, quod uni aut alteri codici inhæserat vitium, in alios ita propagatum est, ut universis propemodum, ac interpretationibus deinde inolefceret: quanquam non omnibus. Nam nec Jeremiæ, nec Zachariae nomen præfert Syriaca Interpretatio, neque Persica, neque Latini codices quidam, ut testificatur Augustinus. Simile quippiam Orientis & Eusebio suboluerat, quorum ille in Matthæum, hic libro decimo Σωδιζεως, errorum hunc, σφάλμα γραφικόν, mendum scripture esse conjectant. At apocryphus ille Jeremiæ liber Ebraice scriptus, Hieronymo communicatus à Nazareæ scētæ nomine Ebræo, in quo testimonium illud propriis extabat conceptum verbis, haud scio.

Defenditur
Matthæus,
apud quem
pro Zacharia
Jeremiam
citatum esse
causans
Adversarii.
Ipsu præterea
addicetur
Zach. 11. 12.

August. De
conf. Evang.
libr. 4. cap. 7.
Orig. Tract.
33. in Matth.

an post Matthæum fuerit suppositus, & ad fidem ipsi faciendam confictus, ac Ebrais deinde obtrusus. Id quidem dissimulavit Hieronymus, sed inde tamen de promtam esse Matthæi *επον* haudquaquam credere se declaravit, verum ex ipso Zacharia repetit. Minime vero ait Origenes visum sibi hunc Jeremias librum apocryphum, at ad priorem suspicionem, alteram addit, ex aliqua nempe apocrypha scriptione, Jeremias nomen præ se ferente, de promtam esse hanc, quam profert Matthæus, predicationem, quemadmodum alia quædam Novi Testamenti Scriptores ex apocryphis libris de promtare. Opinionem hanc nullo pacto, ne ut suspicionem quidem, probare possum: apocryphorum enim testimonia à Paulo Apostolo in tradendis præceptionibus usurpari cum fructu potuerunt; at ab Evangelista in mortis Christi historia prolatam fuisse falsam predicationem, & librum *ἀργόντων* sic tanquam Canonicum, nulla distinctionis adhibita nota fuisse citatum, haudquaquam mihi persuaderi potest. Utcunque est, liquet certe vetustissimum hoc esse mendum, ut & Augustinus asserat. Quod ad Evangelistas & Prophetas dissonantiam attinet, manifestum est ad Prophetas sententiam attendisse Evangelitam, verba negligisse; quemadmodum ab Interpretibus recte observatum est. Tantum absit ut in sententia inter illos disconveniat. Atque hunc morem in testimonio è Scriptura sacra recitandis tenuisse Evangelistas & Apostolos hoc loco observat Hieronymus. Idem in libro De optimo genere interpretandi, hunc nodum solvens, *Absit hoc, inquit, de pedissequo Christi dicere, (Matthæum significat) cui care fuit, non verba aut syllabas accupari, sed sententias dogmatum ponere.* Queritur apud Zachariam Deus mercedem suam tringita argenteis esse appenam: atque tam exiguum & vile sui pretium indignatus, jubet id Prophetam projicere *צְבִירָה נֶגֶד*, ad figulum; quod & ab hoc factum est, projectis iis in domum Domini ad figulum. Plane cum iis congruit Matthæus, si sententiam duntaxat species; nec multum ab ludunt verba. Perspicuum est præterea ejusmodi elevationationem hanc, ut in Jesum Christum propriè conveniat; accurate designata venditione, pretio venditionis, ac numero nummorum, projectione nummorum, loco etiam projectionis, ac nomine loci. Quæ si in Zachariæ tempora conferas, vix sane, ac ne vix congruent: nam quid hoc esse dicas, Deum pretio estimari se voluisse ab Israëlitis, ac illos estimatione Dei facta, tringita argenteos Dei pretium appendisse? Sin hæc in allegoriam trahere velis, nonnisi adhibita vi id efficies. Quid hoc vero est, quod fieri jubet Deus, projici pretium illud ad statuarium? nam quod ait Grotius, agrum fuisse in quem projiciebantur fracta Templi fictilia, gratis omnino dicunt, nec rationi convenient: nam quis putet agrum excipiendi Templi fictilibus fractis fuisse definitum? non his potius certe, quam reliquias sordibus; unde nec à fictilibus, potius quam à sordibus nomen habuerit. Itaque vix legitimum inde sensum extendas; cum proprium & verum reperias in historia Christi Iesu. Et si vero notavimus propositum id fuisse Grotio, ut proprios & directos vaticiniorum sensus eriperet historiæ Christi, remotos solum & obliquos relinqueret, hoc tamen loco, veritate quippe vietus, allegoricam tantum expositionem concessit temporibus Zacharia, priam in historiam Christi quadrare fassus est.

CAPUT CXXVI.

Jesus à Judæis & Ethnicis capitatis damnatur.

PSALM. 2. 2. *Adficerunt reges terre, & principes converserunt in unum, adversus Dominum, & adversus Christum ejus.*

Psalm. 21. 17. *Quoniam circumdecerunt me canes multi: concilium malignantium obsevit me.*

Psalm. 40. 6, & seq. *Inimici mei dixerunt mala mihi, Quando morietur & peribit nomen ejus? Adversum me susurrabant omnes inimici mei, adversum me cogitabant mala mihi: verbum iniquum constituerunt adversum me.*

Psalm. 68. 13. *Adversum me loquebantur, qui sedebant in porta.*

Psalm. 93. 21. *Captabant in animam Justi,*

MATTH. 20. 18. *Ecce ascendimus Jerosolymam, & Filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum, & Scribis, & condemnabunt eum morte.* Et Marc. 10. 33.

Matth. 26. 66. *At illi respondentes dixerunt, Reus est mortis.* Et Marc. 14. 64.

Matth. 27. 3. *Tunc videns Iudas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, penitentia datus, retulit tringita argenteos.*

Matth. 27. 26. *Tunc dimisit illis Barabam, Iesum autem flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur.* Et Marc. 10. 33. & 15. 15. Luc. 23. 24, 25. Joh. 19. 13, & seq.

Luc. 23. 6, & seq. *Pilatus autem audiens Galileam, interrogavit si homo Galileus esset.*
Et ut